



Trboveljski udarnik



★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto I.

Trbovlje, 29. maja 1948

Štev. 13.

Trboveljski okraj, čestita maršalu Titu

Dragi tovariš Tito

Delovno ljudstvo okraja Trbovlje in vse množične organizacije Vam pošljamo, dragi maršal, ob Vašem rojstnem dnevu iskrene čestitke in vroče želje za dobrobit naše domovine, — v srečo in radost našega ljudstva.

Izrekamo Vam globoko hvaležnost za Vaše osebne napore, in za Vaše modro vodstvo pri uspehih, ki smo jih želi v preteklem letu, v zunanji in notranji politiki.

Sporočamo Vam dragi maršal, da se je naše delovno ljudstvo odzvalo Vašemu pozivu na borbo za uresničitev grandioznega petletnega plana. Da bo to leto res leto največjih zmag in uspehov, bomo storili vse, da se to tudi uresniči, kajti petletni plan je izraz misli in čustev, stremiljenj in upov slehernega izmed nas. Vi ste nas učili, dragi maršal, da zmagati ne pride sama od sebe, ampak jo je treba izbojevati z upornim delom. Naše čestitke in želje ob Vašem rojstnem dnevu so zato predvsem zakletev naših rudarjev, ki bi jejo uporno bitko za plan, naše mladine, naših kmetov in žena, vseh delovnih ljudi okraja Trbovlje, da ne bomo štedili svojih sil, da se bomo borili za izpolnitev plana, ki po meni našo dokončno osamosvojitve in ostvareitev naše močne armije — jamstvo pred imperialističnimi vojnimi hujškami — in ki postavlja nerazrušljivo bazo bratstva in edinstva jugoslovanskih narodov.

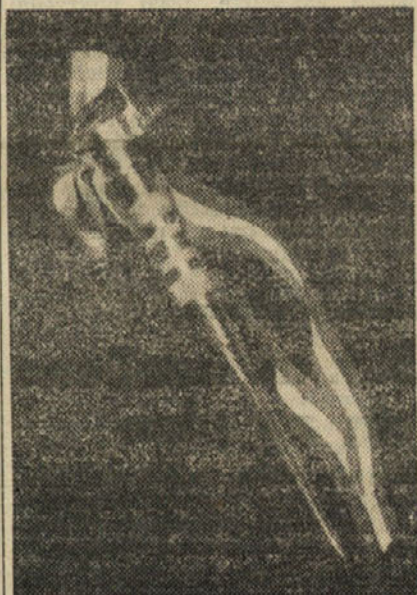
Obljubljamo Vam, da bomo tudi v bodoče zvesto varovali in krepili pridobitve narodno-osvobodilne borbe in zvesto hodili po Vaših stopinjah v Vašem delu za svobodo, srečo in blaginjo vsega delovnega ljudstva. V skupni borbi se bomo borili proti vsem tistim, ki onemogočajo izvedbo našega plana. Vaš uspeh bo naš uspeh, uspeh vseh narodov Jugoslavije.

Naj živi naš dragi maršal, zvesti tovariši delovnega ljudstva, tvorec močne Jugoslavije, domovine enakopravnih in srečnih narodov.

Trbovlje, 21. maja 1948.

Potek štafete

Titova štafeta je letos potekala v znamenju novih obvez našemu dragemu maršalu, kateri je dne 25. maja praznoval svoj 56. rojstni dan. Fiz-



Darilo okraja Trbovlje maršalu Titu

kultniki in množične organizacije so se letos prav posebno pripravili za ta dan. Kljub zgodnji uri se je zbralo na Izlakah, od koder je letos potekala štafeta, veliko število domačinov, največ pa mladine. Prvi tekač je pole-

tel s štafeto palico, ki je bila v obliki vrtnega kladiva, že pred šesto uro. Po izvršenem pozdravu je štafeta krenila mimo Lok, kjer se je izvršil pozdrav pri spomeniku padlim žrtvam. Prav lep sprejem je bil pri kopalnici na Lokah, kjer so čakali rudarji s harmoniko in kjer je zastopnik KLO Loke-Kisovec predal spomenico in pozdrave maršalu. Od Lok pa do Zagorja pa je štafeta potekala množično in je na cilj pri sindikalnem domu priteklo 60 tekačev.

Štafeto so pozdravili naši rudarji, mladina in žene. Tovarš Zupan je pozdravil štafeto in izročil spomenico zagorskih množičnih organizacij. — Sprejem je bil tudi pred KLO Zagorje, nato pa je štafeta potekala preko Sv. Urha v Bevkovo, kjer je bila predana trboveljskim tekačem. Od Bevkovega pa do restavracije na Vodaj je tekla štafeta aktivna Cementarne, stideset po številu, ki je v lepem redu pritekla na cilj. Pred restavracijo so se zbrali zastopniki masovnih organizacij, mladina z zastavicami, pionirji in delavska godba, ki je zaigrala pozdravno himno. V imenu celotnega okraja in masovnih organizacij je prečital resolucijo predsednik okrajnega fizkulturnega odbora tov. dr. Rozman Pavle. Štafeta je med špalirjem občinstva potekala skozi Trbovlje, mimo okrajnega odbora, kjer so jo v špalirju sprejeli gimnazijska mladina, učitelstvo in številno občinstvo. Po serpentinah do Sv. Marka je vršila predajo mladina gimnazije. Na vrhu so sprejeli štafeto palico domačini, ki so jo poneli do mostu v Bobnu, kjer so jo prevzeli Hrastniki. Pred domom Fizkulture v Hrastniku je bil tudi lep sprejem, ki se ga je udeležilo številno občinstvo, predvsem pa šolska mladina je vsakomur oznanjala ta dan. Štafeta je nato potekala skozi vas Brezno do Šmarjete pri Rimskih Toplicah, kjer se je združila s tekači iz Krškega in Radeč.

Druga štafeta, ki je potekala iz Krškega, je bila predana v vasi Šmarčno fizkulturnikom iz Radeč. Na trgu v Radečah se je zbralo številno občinstvo z godbo, ki je z navdušenjem pozdravilo štafeto. Od tam naprej pa je proga potekala ob Savinji in so se tekači združili pri Šmarjeti z onimi iz trboveljskega okraja. Pri Šmarjeti bi morali predati štafeto palico, vrtno kladivo, tekačem iz Celja, vendar so trboveljski tekači hoteli, da jo do Celja sami ponesejo. Vzdržali so do Celja skupno s celjskimi tekači. Pred kapucinskim mostom pa se jim je pridružil še veliko število tekačev iz Celja. Preko 60 mladih src je ob velikem navdušenju občinstva priteklo na cilj pred MLO Celje, kjer so predali darilo. Z zadovoljstvom so se vračali domov, njihove misli pa so bile pri dragem maršalu Titu, najboljšemu sinu jugoslovanskih narodov.

Grafikoni po obučnih nas opozarjajo na uspehe

Po vseh obratih se nahajajo v čakalnici grafikoni, uvedeni po osvoboditvi, ki naj bi prikazovali delo in uspehe posameznih kolektivov v borbi za izvedbo petletnega plana in s tem za doseg našega končnega cilja, boljše bodočnosti.

Opaža pa se po nekaterih obratih, da se ti grafikoni sploh ne vodijo v evidenci, ali pa, da so se vodili samo prve čase njih obstoja, potem pa so jih opustili. Delavstvo se zato upravičeno vprašuje, čemu in zakaj so ti grafikoni sploh v čakalnicah.

Mislimo, da so grafikoni v svrhu dvigaja produkcije potrebni, saj je z njih razviden naš delovni polet, naše stremiljenje za izvedbo plana. Samo potrebno je, da se o njih vodi računa, da so naše zrcalo, ne pa, da si kdo misli, da so kratkotrajnega pomena kakor kakšen cirkuški plakat.

Upamo, da se bodo prizadeti potrudili in odslej polagali več pažnje grafikonom, sicer jih bomo prihodnjice imenoma opozorili.



Titova štafeta predaja v Hrastniku



Titova štafeta predaja v Šmarjeti pri Rimskih toplicah

Vse sile za znižanje planske polne lastne cene v naših rudnikih

Zvezna vlada je na predlog predsednika gospodarskega sveta in po predhodnem mnenju centralnega odbora enotnih sindikatov izdala odredbo o znižanju planske polne lastne cene.

Odredba predstavlja važno prelomnico v našem gospodarskem udejstvovanju. Z njo zaključujemo razdobje kvantitativnega dela in prehajamo v obdobje kvalitativnega dela, kjer se delovni proces racionalizira v cilju večje storilnosti, boljše kakovosti in večje gospodarstvenosti. Izvedba odredbe je omogočena na osnovi doseženih uspehov prvega leta petletke, te naše velike borbe za višji standard našega delovnega človeka.

Ob tej priliki je umestno, da napravimo naš bežen pregled naših do sedaj doseženih delovnih uspehov, da pravilno ocenimo delo, ki je bilo izvršeno v razmeroma kratki dobi po osvoboditvi in ki je osnova predvidene nadaljnje evolucije naše industrializacije.

Leta 1945. in 1946. so bila leta obnove naše industrije, naših rudnikov, ki jih je okupator v dolgi dobi okupacije maksimalno izkoriščal in s tem forsiranjem tudi uničeval. Naši rudniki so bili izropani, zastajala so potrebna investicijska dela, strojne kot ostale rudniške naprave so se vdrževale v toliko, da se je zadostilo trenutni potrebi produkcije in slabo stanje jam je imelo za posledico nebroj jamskih ognjev, katerih sanacija je zahtevala obilo truda in napora v prvih dveh letih po osvoboditvi. Delavstvo, kot glavni produkcijski faktor, je bilo močno reducirano, na stotine jih je padlo v junaški osvobodilni borbi, nebroj jih je bilo v taboriščih, preostali pa so duševno in telesno izčrpani težko pričakovali dan osvoboditve. Zanemarjeni obrati, brez materialnih zalog, pomanjkljivi delovni kadri so bili žalostna bilanca štiriletnje okupacije.

Z osvoboditvijo so vsa ta vprašanja zahtevala svojo nujno rešitev. Čimprejšnja obnova rudnikov in dvig njih

produktivnosti so bile neminovne zahteve, ki so zahtevale svojo čimprejšnjo rešitev. S sprejetjem zakona o petletnem planu so se tem zahtevam pridružile še nove naloge, ki naj omogočijo realizacijo gigantskega petletnega plana.

Vse te težkoče so bile premagane v razmeroma kratki dobi dveh let z edinstvenim elanom in požrtvovalnostjo delovnih množic in delovne inteligence in tako vidimo že pričetkom leta 1947. naše rudnike obnovljene in njih produktivnost dvignjeno na predvojno višino. Vzporedno s temi deli pa že tečejo v letu 1947. v prvem letu naše petletke, vsa potrebna dela za izvršitev petletnega plana. Da je bilo vse to ogromno delo ob razmeroma težkih prehranjevalnih okoliščinah izvršeno, govori samo v prilogi izgrajenosti in požrtvovalnosti našega delovnega ljudstva.

Umljivo, da je bila pri reševanju navedenih zahtev osnovna tendenca kvantitetno delo, ki naj omogoči čim hitrejšo obnovo in dvig njih produktivnosti za najnujnejše dnevne potrebe.

V odredbi o znižanju planske lastne cene pa vidimo nadaljnji korak v izgradnji naše socialistične države. Prehajamo v obdobje kritične presoje našega dela, ko se zahtevi po množini že pridružuje zahteva po kakovosti. Problemu kvantitete se pridružuje problem kvalitete in gospodarstvenosti. Na osnovi doseženih uspehov borih treh let smo že v položaju, pristopiti k rešitvi ostalih dveh faktorjev našega gospodarskega udejstvovanja.

Razumljivo, da se s tem stavi na naše delovne kolektive nove naloge, problemi višjega nivoja, ki zahtevajo globokega študija in še večje doslednosti.

Z iskanjem boljših organizacijskih oblik in s tem v zvezi racionalnejše izrabe pomanjkljivih strokovnih ka-

drov, s prenosom najnovejših znanstvenih izsledkov v naše delovne procese in zvišanje njih storilnosti, s študijem nadaljnjega normiranja in normativov ter najracionalnejšega uporabljanja materiala so dane tehničnemu strokovnemu kadru neslutene možnosti udejstvovanja in ustvarjanja. Poenostavljenje delovnega procesa, boljše izraba delovnega časa, izpopolnjevanje strojev in orodja, ter smotnejša uporaba materiala nudijo dovolj možnosti udejstvovanja našim racionalizatorjem in novatorjem. Pri vseh teh stremiljenjih pa naj bodo vzor naši udarniki, ki so živi simboli ustvarjanja, požrtvovalnosti in delovne morale, udarniki, ki so osnova socialističnega gospodarstva in s tem garant višjega standarda in boljše bodočnosti našega delovnega človeka.

Odredba o znižanju planske lastne cene predvideva znižanje iste za ca 10 odstotkov. S to odredbo se stavi na naše upravne in sindikalne forume nove naloge in na delovne kolektive nove zahteve. Z dovršeno obnovo naših rudnikov, z manjšo ali večjo mehanizacijo delovnega procesa, z nabavo novih strojev in novih metod dela ter predvsem v ozki povezavi upravnih in sindikalnih forumov naših delovnih kolektivov so dani objektivni pogoji za izvršitev na nas stavljenih nalog. Boljša organizacija, večja storilnost in racionalnejša uporaba materiala naj bodo osnovne tendence predvidenih ukrepov, pri tem pa ne smemo prezreti dejstva, da so polna izraba kapacitete, nizki proizvodni stroški in visoki zaslužki najvišji smoter socialnega gospodarstva in osnovni kriterij za presojo dela odločujočih upravnih kot sindikalnih faktorjev.

Uverjeni smo, da bodo tako naši upravni kot sindikalni organi dovoljno rešili te probleme, tako v interesu skupnosti kot tudi posameznega člana delovnega kolektiva in tako dali našemu rudarstvu nov polet k še večjemu razmahu.

na specialnih delih. S svojo ekipo je povsod kjer je potrebno. Pri zrušilih, pri ognju, kjer je tudi do 40 stopinj vročine. Bil je parizan in dosegel čin oficirja. Na zapadnem obratu, kjer je uslužben, ga cenijo, ker je dober tovariš in priskoči na pomoč, če je potrebno. Za njegovo uspešno delo pri zrušilih, kjer je vse svoje znanje znal spretno izkoristiti, in nevarno delo pri ognju, je bil dvakratni udarnik Zagorišek Anton odlikovan z medaljo dela.

Miklavčič Vincenc, laboratorijski tehnik v cementarni Trbovlje, je dvakratni udarnik in racionalizator. Odlikovan je bil za svoje delo z redom dela III. stopnje.

Vsem trem odlikovancem čestitamo ter želimo, da tudi vnaprej širijo duh tekmovanja, novatorstva in racionalizatorstva.

Nerednosti pri razdeljevanju tiska po obratih in krajevnih odborih OF

V našem okraju je lepo število naročnikov na »Delavsko enotnost« in »Zasavski udarnik«. Po vseh obratih odn. pododborih so postavljeni odgovorni referenti za tisk, vendar se dogaja, da leži časopis po dva do tri dni na pošti, kjer ga mihiče ne dvigne. Tako bi bilo potrebno, da podružnični časopis »Zasavski udarnik«, ki izhaja sedaj tedensko, dvignejo pravočasno in ga še isti dan dostavijo pododborom, katerih naloga je, da ga razdelijo, ne pa, da ga pustijo ležati po predalih.

Ugotovljenih je bilo že več primerov, da je časopis ležal še teden dni po izidu v kakem predalu ne da bi dotičnemu, ki je odgovoren za to, prišlo na misel, da je treba list razdeliti. Mnogi delavci in nameščenci se pritožujejo, da časopisa sploh ne dobivajo. Prav gotovo je, da je razdeljevanje časopisov zamudno delo. Če pa bi tisti, ki so za to delo odgovorni, pristopili k zbiranju naročnikov, bi marsikatero nevednostno odpadle. Prav nič se ni brigal za to stvar stari odbor podružnice rudarjev Hrastnik, kjer se tovarišu Jevšniku ni zdelo važno, da bi izvršil dane naloge v zvezi s časopisjem. »To ni moja stvar«, je dejal. Prav gotovo, da to ni stvar tajnika, ampak tu je potrebna pravilna organizacija in stvar bo potekala v redu. Slični primeri se dogajajo tudi pri drugih podružnicah. Vprašanje zase pa so krajevni odbori OF, ki se niti malo ne zavedajo, da je »Zasavski udarnik« glasilo našega okraja, in da naj ne bi bilo člana OF, ki ne bi bil naročen na ta list. Najslabši v tem primeru so krajevni odbori OF na sektorju Radeče, prednjači pa seveda KOOF Radeče, kjer je večina števil »Zasavkega udarnika« lepo naložena na oknu v pisarni in se jim ne zdi važno organizirati razpečevanje lista. Nič boljši so Gabersko, Colniše, Hotemež, Žebnik, Dobrava in Močilno. Ti pošljejo list kar nazaj z linijo najmanjšega odpora: »Ne sprejememo«. Malo več aktivnosti pri KOOF in sindikalnih podružnicah v tem pogledu in bomo z lahkoto razpečavali naš tisk, ki bo ob sodelovanju nas vseh, močno orožje proti vsem nepravilnostim, na drugi strani pa popularizacija naših uspehov.

Vsak član OF bi moral poleg ostalega tiska biti naročen na naš lokalni list in bi moral sodelovati in pomagati, da bo list res tisto, za kar je namenjen. Ker še marsikdo ne ve, da je list tehnik in kako visoka je naročnina, ponovno naglašamo: »Zasavski udarnik« izhaja vsak petek ter stane posamezna številka 2 dinarja, mesečno 6 dinarjev, tromesečno 18, polletno 36 dinarjev in celoletno 72 dinarjev. Vsem podružnicam in KO OF se naroča, da pristopijo k zbiranju naročnikov in bo vsa stvar najlažje delovala, če poberejo naročnino za tri mesece naprej ali pa za pol leta. Na ta način bi odpadle marsikatero težave tudi pri finančnem poslovanju.

Z željo, da boste storili vse in pospešili širjenje našega tiska, vam želi uredništvo mnogo uspeha.

Priznanje najboljšim borcem za izpolnitev plana

V Ljubljani, so bili v nedeljo 23. t. m. izročena odlikovanja najboljšim borcem za plan

V dvorani doma sindikatov so se zbrali iz vse Slovenije najboljši, najpogumnejši, odločni in požrtvovalni delavci in delavke-borci za izpolnitev



Racionalizator Zupančič Ivan, odlikovan z medaljo dela

petletnega plana. Glavni odbor Enotnih sindikatov jim je izročil visoka odlikovanja Prezidijska ljudske skupščine FLRJ v znak priznanja za njihovo dosedanje delo, borbo in uspehe. Med 79 odlikovanih pa so bili tudi iz našega okraja in to: Zagorišek Anton, rudar, Zupančič Ivan, kovač in Miklavčič Vincenc iz Cementarne.

Kovač Zupančič Ivan, je s svojimi izumi mnogo pripomogel k zboljšanju

naprav na separaciji Trbovlje. Star je že 52 let, kovaške obrti se je izučil pri rudniku v letih 1910—1913. Vsekozi je deloval v vrstah delavskih organizacij, sodeloval v vseh stvarkah, ki jih je organiziralo delavstvo v stari Jugoslaviji proti takratnim izkoriščevalcem. Ko je leta 1941 okupator zasedel naše kraje je sodeloval in pomagal OF, pa tudi njegova skupina na separaciji je sodelovala z njim in mu pomagala v času okupacije zavirati delo.

Leta 1944 je šel v partizane ter bil vseskozi do oktobra 1945 leta v partizanih. Po vrnitvi iz JA se je zopet vrnil na delo, kjer je s podvojenimi naporimi nadoknadil to, kar je zamudil. Zaposlen je bil kot delovodja. Skupno z ostalimi delavci so z združenimi močmi v kratkem času obnovili naprave na separaciji, ki so bile v času okupacije poškodovane. Med drugim so na njegovo iniciativo napravili mesto železnih cevi, skozi katere je tekla voda pomešana s premogovnim prahom za elektrarno, nove cevi in to betonske. Na minuto je šlo skozi cevi 32 m³ vode, radi česar so se železne cevi zelo obrabile. Z betonskimi cevmi se prihrani letno ca 40.000 dinarjev. Zboljšal je napravo pri elevatorju tako, da je sedaj potrebno pri 16 urnem delu samo 6 oseb, medtem, ko je bilo prej za isti posel potrebnih 20 oseb. Izdelal je stroj za krivljenje železne pločevine, s čimer je pripomogel k olajšanju težkega dela, prihranil na

času in na zboljšanju kakovosti izdelkov. Poleg tega je zboljšal še več drugih naprav na separaciji. Za svoje zasluge je bil odlikovan z visokim odli-



Dvakratni udarnik Zagorišek Anton, odlikovan z medaljo dela

kovanjem — medaljo dela. Pri delu so mu pomagali delavci iz njegove delavnice, ki razumejo današnjo dobo in delajo z veseljem in voljo. Težko so ga pogrešali, ko jih je zapustil in odšel na drugo službeno mesto. Danes je predsednik MLO Trbovlje ter z uspehom vrši svoje delo pri utrjevanju ljudske oblasti in razvoju lokalnega gospodarstva v Trbovljah. Dvakratni udarnik Zagorišek Anton dela

Borba proti kolaradskemu hrošču Skrbno pregledovanje krompirjevih nasadov — naša važna in odgovorna naloga

Akcija proti kolaradskemu hrošču se je začela in ponekod, posebno v žetani ogroženih krajih, pregledujejo krompirišča. V našem okraju se do sedaj še ni pojavil, toda nad tem dejstvom se ne smemo uspraviti. Pri nas ni kmetovalca, ki ne bi imel precejšnjega dela svoje obdelane površine zasajena s krompirjem. Posebno malim in srednjim kmetom je krompir najvažnejši pridelek in zato našemu ljudstvu osnovna hrana. Dopustiti torej, da bi ta, tako važen pridelek uničeval njegov najhujši sovražnik, bi pomenila zadati našemu gospodarstvu velikansko, nepopravljivo škodo.

Da bi pojav kolaradkega hrošča lahko v kalj zatrl, je predvsem najvažnejše, da stalno pregledujemo krompirjeve nasade. Čim bi bil nekje opažen, bi potem lahko oblast z uporabo vseh za uničevanje potrebnih sredstev organizirala iztrebljenje škodljivca. Zato je dolžnost vsakega kmeta, da najmanj tedensko pregleda svoja krompirišča. Za kontrolo nad tem, če so kmetje res temeljito pregledali ves zasajen krompir, pa bodo množične organizacije OF vsakih štirinajst dni masovno pregledovale vsa krompirišča. Prvi masovni pregled krompirjevih nasadov so izvedle množične organizacije v okraju v nedeljo 23. maja. Toda po nekaterih izkušnjah iz lanskoletnih pregledov, moramo letos doseči, da bodo člani množičnih organizacij pregledali krompirišča tako skrbno, da bomo lahko sigurni, da na pregledanem področju ni bilo opaziti hrošča. Zato je potrebno pregledati vsak krompirjev grm posebej, posebno pa na spodnji strani listov, kamor zne-se se jajčeca.

Kolaradski hrošč je dolg približno en centimeter, torej nekaj večji od pikapolonice in ima po hrbtu rjave podolgovate črte. Ličinka tega hrošča je najprej rdeča, pozneje pa postane nekoliko bolj rumenkasta. Dolga je približno en centimeter. Samica odloži po 18 do 20 jajčec, ki so pomarančne barve.

Ko hrošča, ličinko ali jajčeca odkrijemo, jih je treba takoj uničiti. Kdor pregleduje nasad, naj ima v posodi s seboj vsaj vodo. Najboljše pa je imeti s seboj denaturirani spirit ali petrolej, v katerega spusti dobljenega škodljivca, jajčeca ali ličinko. Vsako okužbo mora lastnik ali kdorkoli jo je opazil, nemudoma javiti na

Krajevni ljudski odbor, ali tovarišu, ki v tem odboru odgovarja za izvajanje akcije uničevanja kolaradkega hrošča. Ta pa mora takoj obvestiti Okrajni ljudski odbor, ki mora takoj podvzeti vse potrebno za uničenje zalege. Parcelo, ki je okužena, je treba takoj označiti prav tako grmiče. Vsak kmet je dolžan v začetku svoje njive pritrčiti tablico, kamor mora beležiti vse svoje preglede, preglede masovnih organizacij in drugih kontrol.

V vsaki vasi, vsakem KLO-ju je odgovoren tovariš za akcijo pri uničevanju tega škodljivca. Prav tako imajo množične organizacije v svojih vodstvih za to zadolžene tovariše. To pa še ni vse. Razgibati moramo vse članstvo, posebno pa kmete kot posameznike ali zadrugarje v najdoslednejšo borbo proti temu največjemu škodljivcu. Na zborovanjih, sestankih in povsod moramo vsemu ljudstvu prikazati veliko gospodarsko važnost te akcije. V akcijo, posebno pri pregledih, lahko prav koristno pritegnemo tudi šolsko mladino.

Velika resnost tega problema, saj gre tu za ohranjanje našega prirodnega in narodnega bogastva in navsezadnje za ohranjanje interesov vsakega kmeta kot posameznika ali cele zadruga, nam jasno nakazuje, da moramo v akcijo za uničevanje kolaradkega hrošča pritegniti vse ljudstvo in le na ta način bomo lahko dosegli zaželene uspehe.

Kolaradski hrošč se je našel na radeškem sektorju

V nedeljo dne 23. t. m. se je vršil pregled krompirjevih nasadov tudi v trboveljskem okraju. Akcija pa se je izvršila v večjem številu edinole v KLO Radeče, Vrhov, Zidanj most, Breg, Loka in Razborju. Pri pregledu je sodelovala mladina in pa tudi starejši. Hrošč se je našel v Vrhovem na njivi predsednika KLO in ni izkjučeno, da je tega škodljivca več, saj je okraj Trbovlje v neposredni bližini krškega okraja. V Loku pri Zidanem mostu je sodelovala pri pregledu ena desetina vsega prebivalstva. Tudi tukaj so našli hrošča. Hroščeve ličinke so našli v Hrastniku. Akcija za uničevanje se bo nadaljevala v okuženih krajih vsakodnevno, v ostalih pa tedensko.

Rudarji iz Trbovelj si bodo zgradili počitniški dom

Delovni kolektiv rudarske podružnice Trbovlje si je zadal obvezo, da v letošnjem letu zgradi na Sv. Planini počitniški dom, kjer bodo rudarji v času svojega dopusta in v nedeljah imeli prostor za odpočitek.



Že prva nedelja prostovoljnega dela je pokazala, da so člani sindikata razumeli poziv za delo pri počitniškem domu. Prvikrat je delalo preko 150 delavoljnih ljudi, ki so še isti dan podrli staro poslopje porušenega ho-

tela in zbrani material pripravili, da bo uporaben.

V nedeljo 25. t. m. pa se je delo nadaljevalo. Tudi tokrat je sodelovalo lepo število pridnih rok. Od 9. zjutraj pa do pol 13. se je delalo na pravi. Zrezali so 40 kubikov lesa, precejali 8 kubikov peska in pripravljali kamenje. Ves čas med delom jih je zabavala godba, ki poleg pridnih de-

lavcev zasluži vse priznanje za nemurno igranje. Med vsemi delavci se je najbolj izkazal Pušnik Lojze, rudar Vzhodnega obrata. Načrti za dom so že gotovi in kmalu se bo začelo z ostalimi deli.

Po prostovoljnem delu popoldan pa je bilo pri »Mamici« planinsko rajanje, odkoder so se proti večeru vsi zadovoljni vračali v dolino.

Pred uprizoritvijo igre „Siromakovo jagnje“ v Sindikalnem gledališču Trbovlje

V soboto dne 29. t. m. bo na odru Sindikalnega gledališča premiera Stefan Zweigove igre »Siromakovo jagnje« v režiji prof. Avgušlina Pirnata. V glavnih vlogah nastopajo: Odlazek kot Napoleon, Rak kot lajtnant Fourès, Pirnat kot policijski minister Fouché in Plevčakova kot Fourèsova žena Bellilota. Scena je izdelana po načrtih Ing. arch. Molke, scensko glasbo je skomponiral Skrinjar.

Za osnovno misel igre je vzel avtor malo, skoraj bi rekli brezpomembno epizodo iz življenja Napoleona. Žena nekega lajtnanta njegove armade v Egiptu se Napoleonu dopade. On pošlje njenega moža kot kurirja v Evropo, a njegovo ženo pa si vzame in želi, da bi imel z njo otroka. To zgodbo je obdelal na spreten in pripriljiv način ter je podaril neomejeno oblast močnega nad ših-

kim. Prevarani mož bide nezprosen boj za svojo ženo in čast, vendar v tej nenaki borbi podleže in se končno ukloni. Napoleon se nam pokaže kot brezobziren, vse človeško dostojanstvo in poštenje prizirajoč samo, da ustreže sebi in svojim velikim načrtom. Njemu nasproti pa stoji lajtnant Fourès kot predstavnik malih ljudi, ki se borijo za svojo pravico in čast. Policijski minister Fouché posreduje kot stari spletkar in omreži z obljubami in grožnjami tako Fourèsa kot njegovo ženo Belliloto. Na koncu igre zmaga moč in brezobzirnost nad pravico, vendar je ravno s tem podaril avtor, da je ta zmaga le navidezna in začasna, ker končno v življenju le zmaga pravica in poštenje nad krivico in nasilnostjo ter človeško dostojanstvo nad intrigo in nizknotostjo.

Gostovanje v št. Pavlu pri Preboldu

Sindikalno gledališče iz Trbovelj si je zadal nalogo, da izvrši čim več gostovanj na podeželju.

To nalogo je pozdraviti in je treba čim več takšnih gostovanj.

To soboto dne 22. maja 1948 je na povabilo sindikata tekstilne tovarne v št. Pavlu pri Preboldu gostovalo s Švarčinovo komedijo »Izpit za življenje«. Zanimanje za gostovanje Trboveljskega sindikalnega gledališča je bilo tako veliko, da je bila dvorana premajhna. Dvorana in oder v št. Pavlu sta bila prav okusno opremljena. Vključ malemu odru so se trboveljski igralci prav dobro zna-

šli in dali eno najboljših repriz »Izpita za življenje«.

Prireditev je bila napovedana za 8. uro zvečer, vendar se je zaradi motenj pri elektriki lahko pričela šele malo pred deveto. Gledalci so vneto vztrajali, saj jih je med odmori zabaval Skrinjarjev plesni orkester, ki je za svoja izvajanja žel polno priznanje. Gledalci so bili prav zadovoljni in si še želijo takšnih gostovanj. Po končani predstavi so igralci v prijetnem razgovoru z domačini še malo posedeli.

Prijazni št. Pavel in gostoljubnost domačinov sta na goste napravila najboljši vtis in osnovo za bodoča gostovanja.

Marno nad Dolom

Delovni kolektiv je za praznik 1. maja izdelal svojo vozno pot, za katero je porabil 659 ur. Položilo se je 246 m² tlaka, za katerega se je porabilo 122 voz kamenja ter gramoza. Vse delo in prevoz kamenja in gramoza, kakor tudi napravo istega se je izvršilo udarniškim potom. Čestitamo k uspehu!

Uničani so nakopali v 288 prostovoljnih urah 30 m³ gramoza za betoniranje rezervoarja za vodovod. Delo napreduje in bodo Uničani še letos prišli do toliko zaželenega in potrebnega vodovoda. Delo na cesti Marno — Kristandol se ne gane z mrtev točk. Sedaj je prevzel iniciativo tov. Sergan Andrej in upamo, da bomo že v kratkem lahko poročali o izvršenem delu.

O ljudsko prosvetnem delu v trboveljskem okraju

Ljudsko prosvetno in kulturno umetniško delo se razvija v trboveljskem okraju zopet zadovoljivejše. Ne samo tam, kjer se grade združni domovi, temveč tudi v njihovi bližini in zlasti v centrih je večina panog prosvetnega udejstvovanja močno razgibana. Vseposod sestavljajo programe, s katerimi bodo posamezni ljudsko-prosvetni aktivni gostovali prvenstveno na gradiliščih, skoraj redno pa se vrše tudi medkrajevna gostovanja z naštudiranimi dramskimi deli oz. s koncerti, kot je bil to primer med Dolom in Hrastnikom. Vsi prijemi ljudsko-prosvetnega dela pa bodo prav gotovo postali še učinkovitejši, ko se bo poprijel razširjeni Okrajni ljudsko-prosvetni svet po 20. maju svojih nalog in uravnaval delo po vseh vidikih, v katerih se giblje današnje ljudsko-prosvetno delo. Poseben po-

udarek bo na novih oblikah ljudsko-prosvetnega dela, t. j. v organiziranju filmskih krožkov, ruskih krožkov in študija kulturno-umetniških skupin, ki doslej tega niso ali pa le povprečno vršile. Kljub bližajočemu se poletnemu času, ki je vsako leto doslej precej omrtvil delo v prosvetnih aktivih, bomo stremeli, da se bo delo neprekinjeno vršilo dalje, vsaj v onih oblikah ljudsko-prosvetnega dela, na katere čas ne vpliva. V vseh ostalih pa bomo izvršili vse priprave za nov polet v novi sezoni.

Zahvala učencev ljudske šole v Hrastniku

Naproza Hrastnik-Dol je ob priliki svoje redne letne skupščine sklenila, da od izdanega letnega prebitka podeli znesek 10.000 din šolski knjižnici v Hrastniku za nabavo leposlovnih knjig.

Za to lepo gesto je uprava Naproze prejela zahvalno pismo, ki se glasi: »Učenci ljudske šole v Hrastniku so vam za darovanih 10.000 dinarjev najprizrečnejše zahvalujemo. Vaša naklonjenost nam je omogočila nakup novih knjig, katere bomo s pridom čitali ter se iz njih učili zase in za domovino. — Sprejmite za to najlepše pozdrave.

Razglas

Vpis v I. letnik rudarske šole v Trbovljah se prične dne 28. maja 1948 na personalnem oddelku rudnika Trbovlje.

Sprejemajo se učenci, ki so dovršili z dobrim uspehom sedmi razred ljudske šole ali par razredov gimnazije in so 14 let stari ter telesno dobro razviti.

Kandidati naj predložijo zaldjučno šolsko spričevalo in odpustnico ljudske šole.

Okrajni fizikturni nastop naj bo manifestacija čimvečjega omasovljenja fizikture

Okrajni fizikturni nastop bo dne 6. junija 1948, ki pa bo obenem predpriprava za zlet v Pragi. Vodstvo okrajnega zleta se zaveda važnosti in se za okrajni nastop tudi temeljito pripravlja.

Okrajni sekretar OF tov. Ribič Lojze je na zadnjem plenumu OF poudaril važnost sodelovanja vseh masovnih organizacij. Program je tako obsežen, da bo res treba najširšega sodelovanja in pomoči. V teku tega tedna, od 30. maja pa do 6. junija, se bodo vršila meddržavna tekmovanja v paterboju, plavanju, odbojki, košarki, namiznem tenisu, nogometni turnir, kolesarsko prvenstvo okrajno, okrajno prvenstvo v orodni te. lovadbi za člane, članice, mladince in mladinke. Poleg tega sabljaško prvenstvo, hokejsko prvenstvo in prvenstvo v šahu. Kot uvod v fizikturni teden

pa bo dne 30. maja v Zagorju društveni nastop in v Trbovljah moto-dirke.

Program nastopa obsega tri dele:

1. Manifestativni program,
 2. propagandni program,
 3. prvenstveni program.
- Manifestativni program: Na predvečer 5. junija bodo na vseh planinah v okraju zagoreli kresovi. Mladinske organizacije iz vsega okraja bodo organizirale štafete iz vseh štirih centrov pa do stadiona v Trbovljah, kjer bodo postavljene žare. Organizirano bo tako, da bodo štafete prišle na cilj vse naenkrat.

Nato pa se bo vršila na prostem slavnostna akademija, pri kateri bodo sodelovala vsa fizikturna društva okraja.

Na dan 6. junija bo manifestacijsko zborovanje, ob 8. uri pred rudniško restavracijo v Trbovljah, s sodelovanjem vseh masovnih organizacij. Po zborova-

nju se bodo vršile skušnje nastopajočih. Popoldanski nastop se bo pričel z defilejem nastopajočih fizikturnikov, frontnih organizacij in skupin delavcev iz rudnikov in tovarn v okraju ter vojske in Zveze borcev NOV. Sindikalne podružnice bodo nastopale v delovnih oblekah. Sledil bo program, ki obsega 16 točk.

Propagandni program: Organizirana bo fotomaterska razstava, razstava jadralnih modelov vseh društev v okraju. Moto in kolesarske sekcije pa bodo organizirale krožne vožnje.

Prvenstveni program pa obsega vse discipline, ki se gojijo po društvi v okraju. Izvedel pa se bo tekom vsega tedna.

Program je zelo bogat in obsežen, zato se postavlja pred društva in organizacije OF velika naloga. Sodelovanje in pomoč vseh bo tudi naš uspeh.

O tednu prometa

Pred nami je teden prometa LRS, kateri je odrejen od 30. maja do 6. junija 1948. Prometni teden, katerega izvajanje vodi Ministrstvo za notranje zadeve LRS, ni teden velikih parad z mehničnimi in ostalimi vozili, temveč nam predstavlja teden vzgoje v cestnem prometu.

Ureditev cestnega prometa je izraz kulturne in civilizacijske stopnje vsakega naroda. Stremeti moramo, da promet zboljšamo z vestnim izpolnjevanjem oblastvenih odredb, da dohitimo ali prehitimo razvoj ostalih držav.

Kultura narodov se ne ceni samo po njihovem znanju, temveč tudi po njihovem vedenju in javnem prometu. Vesten državljan vstraja pri dobrih delih sedanjosti ter bo odvrnil starokopitnost preteklosti.

Na teritoriju LRS imamo danes več motornih vozil kot pred vojno. Le avtobusni promet je danes nekoliko manjši, ker nam je okupator odpeljal precejšnje število teh vozil. Z voznim parkom, katerega posedujemo, moramo ravnati skrajno prizanesljivo in smotno. Z lahko produkcijo motornih vozil smo storili šele prve korake, z uvozom pa se moramo omejiti zaradi pomankanja deviz, ki pa so nam mnogo bolj potrebne za nabavo strojev za lastno izgradnjo strojev te vrste. Varčevati moramo v vsakem pogledu z vozili, ki so nam potrebna za izvrševanje raznih nalog v gospodarstvu.

Vsled brezvestnosti in lakomiselnosti nekaterih vozačev, smo do danes izgubili precejšnje število dragocenih vozil. Jasno je, da smo imeli pomankanje strokovnih kadrov. Ni šofer vsak, ki zna voziti avto. Dober vozač je tisti, ki izkoristi svoje motorno vozilo do skrajno dovoljenih mej brzine in obtežitve, brez nevarnosti za svoj tovor, stroj ter tudi sebe in objekte ki jih srečuje na cesti.

Odlike vozača morajo biti: fizična sposobnost, treznost, vestnost, opreznost, hladnokrvnost in tehnično znanje.

Večkrat vidimo na naših cestah, kako vozači drve s polnimi in težko naloženimi tovornimi avtomobili, ter se ne brigajo za pešce, kolesarje, voznike s konjsko vprego in druga vozila. Pri tem je prizadeta še celotna oprema samega vozila. Brezvestnost vozačev motornih vozil zasluži najstrožjo kazen, ker jo je smatrati za gospodarsko sabotažo.

Prometna in splošna Milica si je zadala nalogo, da bo v bodoče napravila v tem pogledu red v cestnem prometu in se ne bo ozirala na to, kateri ustanovi ali podjetju je tak vozač podrejen. Dovolj je bilo navodil, opozoril ter izkustev v cestnem prometu z mnogimi prometnimi nesrečami, ki so bile

vzrok mnogim človeškim žrtvam in veliki materialni škodi.

Iztrebiti je vse grobe cestno-prometne prekrške. Kazni za posamezne prometne prekrške in prestopke bodo občutne, v težjih primerih pa bo odvzeta brezvestnemu vozaču tudi voziška knjižica za daljšo dobo, kar bode odredilo ljudsko sodišče.

Cestno prometni red bi morali upoštevati tudi vozači vprežnih vozil. Voznik vprežnega vozila mora biti vedno pozoren na cestni promet, ker s svojimi nepravilnostmi zavira ostale vozače ali pa se izlaga po nepotrebnem težjim nesrečam. Vozili moramo na krajnem robu desnega vozišča. Pri menjanju smeri na desno ali levo mora voznik to pokazati z roko. Vozov ni puščati na cesti pred gostilniškimi lokali brez nadzorstva ali če ni živina privezana. Vsako vprežno vozilo v cestnem prometu mora imeti tablico z naslovom lastnika.

Tudi kolesarji niso izvzeti od gornjih napak. Kolesarji morajo po pravilih voziti ob desnem robu ceste. Vijuganje ali prehajanje iz predpisane smeri ni dovoljeno, ker se s tem ogroža varnost. Pri potrebi menjanja smeri na desno ali levo, se mora pokazati z roko za željeno smer. Dirkanje ali vožnja brez oprijema za krmilo v cestnem prometu ni dovoljeno. Obežanje na druga vozila ni primerno, ker se skoraj redno pripetijo radi tega nesreče. Kolesar sme na kolesu voziti samo otoko do 8 let, če je zanje pripravljen primeren sedež. Kolesarji morajo voziti drug za drugim, nikakor pa dva sporedno. Ponoči voziti brez luči, pomeni, da vozi v nevarnost sebi in sočasnikom. Vsak kolesar naj ima pri sebi vedno listino, ki ga opravičuje do vožnje.

Pešci. Najtežji problem za usmerjanje uporabnikov cest v cestnem prometu

tu je brezdvomno pešec. Na deželi pešec zavzema vedno pravilno mesto ob desnem robu ceste, morda ne zaradi predpisov, temveč zaradi mehkejših hoje. V malih mestih pa, kjer bi se cestni promet moral razlikovati od podeželja že zaradi nemotenosti ostalega prometa, pešci tega ne upoštevajo.

Pešci morajo uporabljati izključno hodnike, vozišča pa prepustiti ostalemu prometu. Tudi za njih velja predpis: »Hodi desno, prehitevaj levo!« Ker so glavne prometne ceste industrijskih centrov v okraju Trbovlje preozke, si pešci ne smejo izbirati dveh hodnikov, temveč samo enega. Ti hodniki niso obeleženi, kot bi praviloma morali biti, pač pa si pešec lahko samoiniciativno zamisli, kako daleč sme zavzeti vozišče, da mu življenje ni ogroženo. Razgovorjanje na hodnikih bi se moralo odpraviti. Ravno tako so ovira sočasnikom večje skupine ljudi na hodnikih, kateri so običajno med seboj še »povežani«. Tudi igranje otrok v cestnem prometu se ni izključeno. Starši so dolžni v lastnem interesu take nepravilnosti odpravljati, ker nesreča nikoli ne miruje.

Pri prehodu čez vozišče se mora pešec skrbno ozreti na obe strani, ker imajo redno vsa vozila prednost pred njim.

Napačno je trditi, da so vedno motorna vozila kriva cestnemu neredu. Redko kdo pelje svoje vozilo po hodniku, razen napačno usmerjenih kolesarjev, med tem ko se pešca zaloti in vseh zabranjenih točkah na vozišču cest.

Vse navedeno naj bi služilo uporabnikom cest kot nasvet, da se ob času tedna prometa samoiniciativno popravi napake, katere so bile do sedaj na dnevnem redu. S pravilnim izvajanjem cestnega prometa ne bomo koristili samo sebi v izogib kazni, temveč v celoti narodu — državi.

F. K.

Življenje v trboveljskem internatu

Mnilo je že nekaj časa, odkar smo brali nekaj malega iz življenja naših gojencev v internatu. Sli smo mimo dijaškega doma v Trbovljah — dan se je na gibal h kraju, delovni ljudje so hiteli k večerji, v internatu pa se je pravkar razžvelo glasno in veselo življenje mladine.

Upravnica nas povabi, naj si malo ogledamo internat, pa ne samo prijazne prostore, pač pa tudi našo živahno mladino, da se nam bodo tudi naši, nekoliko prenesni obrzi zasmejali.

Gojenci so po končanem učenju pravkar povečerjali, pospravili z miz, medtem pa je mladi referent za fizikturno že pripravil igranje za odbojko in že so pričeli suvati žogo preko mreže; sveži dovpti in prešeren smeh spremljajo igro.

Vsi pa ne igrajo, nekateri berejo, pionirji pa so šli preko potoka; tam zbirajo zdravilne rastline, potem jih bodo posušili in oddali v odkup zdravstvenemu prometu v Ljubljani. Naši pionirji so živo zlati, saj nam bodo zbrali toliko rastlin, da jih bodo naše tovarne predale v zdravila, velik del pa bomo lahko porabili v tujini za stroje.

Kar naenkrat je kazalec pokazal pol 8. uro in že so se gojenci zbrali v jedilnici, ki se je namah preobrazila v delavnico igranja: pionirji izdelujejo letala, tovorni avtomobili, ladje, race, peteline in ne vem kaj še, pionirke pa punčke, žoge, zajčke. Igranje pripravljajo za razstavo v tednu matere in otroka. Oddolžiti se hočejo vsem naprednim materam in ženam, članicam AFŽ, ki vsak mesec nudijo internatu izdatno pomoč.

Tako prijetno je gledati veseli vrvež,

to živo življenje mladih ljudi, ki jih internat ne zapira med štiri stene, temveč jim nudi vse možnosti, da realno gledajo na živo stvarnost sedanosti in pogumno pričakujejo bodočnost — saj smo v razgovoru s pionirji in mladinci, ki bodo letos končali nižjo gimnazijo, dobili jasen odgovor, kam pojejo študirat v prihodnjem šolskem letu.

O. L.

Zbori volivcev MLO Trbovlje

Mestni ljudski odbor Trbovlje sklicuje zbor volivcev, kateri se bodo vršili po kvartnih odborih dne 31. maja ter 1. in 2. junija 1948.

Vse volilce se naproša, da se udeležijo zbora volivcev v polnem številu. Vsak posamezen volilec naj razmisli kakšne predloge bo stavil na zborih volivcev v zvezi z izboljšanjem našega lokalnega gospodarstva, za odstranitev eventualnih napak v distribuciji itd. Poleg tega naj masovne organizacije zaktivizirajo slehernega volilca na terenu, kakšne važnosti so v naši ljudski oblasti zbori volivcev, in da so volilci tisti, ki morajo pregledovati ljudske odbore in obenem ljudskim odborom pomagati pri njihovem delu, jih usmerjati in jim dajati navodila pri njihovem delu. Ker le takrat, kadar bodo vsi volilci sodelovali pri izgradnji in utrditvi ljudske oblasti, bomo lahko odpravili vse napake in delali vsi v korist ljudskih množic.

Zato naj ne bo volilca, ki bi se zboru volivcev ne udeležil, ker s tem škoduje skupnosti, kakor tudi sam samemu sebi.

G. R.

Akademija za gradnjo združnih domov

Mestni odbor AFŽ v Trbovljah je s sodelovanjem gimnazije in kulturno-umetniškega društva »Lojze Hohkraut« organiziral kulturno-prosvetno akademijo v korist gradnje združnih domov.

Akademija se je vršila v dvorani delavskega doma, ki je bila nabito polna. Celoten program je bil bogat in skrbno pripravljen. Prav prisrčen je bil prizor pionirjev in pionirk v narodnih nošah. Uvodoma je tovariš prof. Pirnat nakažal pomen sovjetskih pisateljev, katerih enodejanki »Medved in Snuba« sta bili prikazani. Zastopnik OF pa je poudaril pomen gradnje združnih domov in pohvalil iniciativo mestnega odbora AFŽ z željo, da tudi drugi pomagajo na sličen način. Obenem pa je bila prečitana resolucija maršala Titu, katero je drugi dan štafeta ponesla naprej do Tita.

Resolucija je bila sprejeta z velikim navdušenjem. Celoten program je uspel in si še želimo sličnih prireditev.

Šah

ŠAHOVSKO ŽIVLJENJE V ČRNEM REVIRJU

Šahovska sekcija FD »Proletarica« v Hrastniku je imela v mesecu aprilu in prvi polovici maja vrsto prireditev.

Tako so 14. maja igrali pionirski brzoturnir, katerega se je udeležilo 13 pionirjev. Zmagal je pionir Plahuta z 8 točkami. 23. aprila so igrali mladinski brzoturnir. Turnirja se je udeležilo 16 mladincev. Zmagal je Podlogar z 12 točkami pred Kačičem 10 in Kolmanom 9 točk.

Pred dnevi je bil zaključen brzoturnir za mladinsko prvenstvo sekcije 1948. Prva tri mesta delijo: Podlogar, Kačič in Kladič z 18 točkami. Turnirja se je udeležilo 21 mladincev.

Sekcija je gostovala v Soštanju, kjer so igrali prijateljsko tekmo s šahovsko sekcijo FD Unšjar. Zmagali so Soštanjci s 5 : 3. Po tekmi je bil brzoturnir. Tudi na tem je zmagal mladinec Podlogar z 9 točkami pred Marinkom z 8 1/2.

Vsak obrat in vsaka vas mora imeti dopisnika za »Zasavskega udarnika«